

ЩО РОБИТИ У ВИПАДКУ ЗАХОПЛЕННЯ ЧИ ПОШКОДЖЕННЯ ОКУПАЦІЙНИМИ ВІЙСЬКАМИ РФ МУЗЕЇВ, ЇХ ЧАСТИНИ, МАЙНА ЧИ ДОКУМЕНТАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Внаслідок воєнного вторгнення РФ 24 лютого 2022 року Президент України підписав Указ «Про введення воєнного стану в Україні» №64/2022, який затвердила ВР України. Воєнний стан запроваджено з 5:30 год. 24 лютого 2022 строком на 30 діб. Указом №133/2022 від 14.03.2022, продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 5:30 год. 26 березня 2022 року строком на 30 діб.

Указ зобов'язує забезпечити передбачені Законом України «Про правовий режим воєнного стану» заходи і повноваження, необхідні для оборони України, інтересів держави, а також привести єдину державну систему цивільного захисту у готовність до виконання завдань за призначенням у воєнний період.

Керівникам музеїв, головним зберігачам, працівникам слід вживати всіх можливих і необхідних заходів щодо документування випадків знищення, захоплення музеїв, їх майна, документації і печаток, відомостей тощо та поінформувати про такі випадки компетентні органи. Також необхідно вжити дієвих превентивних заходів щодо недопущення чи запобігання нищенню, ушкодженню та викраденню майна, подбати про усунення або мінімізацію загроз, наскільки це можливо.

ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ

Якщо є ризик захоплення приміщення/установи, пошкодження чи викрадення майна, інших злочинних дій слід:

1.

ЯКНАЙШВИДШЕ ПОВІДОМИТИ:

- орган управління (або вищий орган, МКІП);
- військово-цивільну адміністрацію;
- поліцію, прокуратуру та Службу безпеки України в області, якщо відповідні органи не захоплені окупантом, у протилежному випадку – повідомляйте їх вищі інстанції.

2.

ЗДІЙСНИТИ КОПІЮВАННЯ РОБОЧИХ ФАЙЛІВ НА ЖОРСТКИЙ ДИСК З НАСТУПНИМ ВИДАЛЕННЯМ ІЗ КОМП'ЮТЕРІВ, ЯКІ ЗАЛИШАЮТЬСЯ В ПРИМІЩЕННІ МУЗЕЮ –

щоб важлива інформація та відомості не потрапили до рук загарбників, для збереження робочої бази музею, а також для можливості працювати дистанційно тощо. Організуйте копіювання відповідно до напрямків роботи, визначте відповідальних осіб. Працювати із документами, створювати їх слід в подальшому на носіях або на захищених онлайн-сервісах, а не на робочому комп'ютері.

3.

ЗДІЙСНИТИ ПЕРЕМІЩЕННЯ ОРИГІНАЛІВ ПРАВОВСТАНОВЛЮЮЧИХ ДОКУМЕНТІВ, ЦІННИХ РЕЧЕЙ, МАЙНА ТОЩО

із визначенням відповідальних за збереження працівників (зазвичай матеріально відповідальних осіб) – для забезпечення їх схоронності. Якщо оригінали перемістити не вдається, доцільним є здійснення їх оцифрування та збереження з метою подальшого відновлення.

4.

ВЖИВАТИ ІНШИХ ДІЄВИХ ПРЕВЕНТИВНИХ ЗАХОДІВ

щодо недопущення чи запобігання подібних злочинних дій окупанта, усунення загроз задля захисту майнових прав та інтересів музею, збереження та схоронності майна, колекцій, цінностей, документації, робочих файлів та процесів, відомостей, інформації та персональних даних.

5.

ПРО ВЖИТІ ЗАХОДИ ІНФОРМУВАТИ ОРГАН УПРАВЛІННЯ (ВИЩИЙ ОРГАН, МКІП)

РЕАГУВАННЯ НА ПОДІЮ/ЗЛОЧИН:

- **ЗАХОПИЛИ МУЗЕЙ** (на територію чи у приміщення зайшли сторонні, вилучили печатки, документи, носії, техніку);
- **ВИЛУЧИЛИ, ПОШКОДИЛИ ЧИ ЗНИЩИЛИ МАЙНО** (техніку, колекції, фонди, приміщення);
- **ВЧИНILI БУДЬ-ЯКІ ІНШІ ЗЛОЧИННІ ДІЇ.**

1.

ЯКЩО ПОЧАЛАСЬ ПОЖЕЖА ЧИ ІСНУЄ РЕАЛЬНА ЗАГРОЗА РУЙНУВАНЬ, СЛІД ВИКЛИКАТИ РЯТУВАЛЬНИКІВ.

Згодом слід отримати від них копію акту про усунення наслідків події. Якщо неможливо викликати рятувальників чи інших уповноважених осіб, слід фіксувати пошкодження.

2.

НЕГАЙНО ПОВІДОМИТИ

- **Поліцію, прокуратуру та Службу безпеки України в області** – подати заяву по злочин (зразки заяв на с.).

Звертаємо увагу, що у випадках захоплення органів поліції, прокуратури чи служби безпеки інформувати слід управління вищої юрисдикції.

Заява про злочин може бути направлена на офіційні електронні пошти НП, Прокуратури, СБУ, посадовим особам у соцмережах чи в інший можливий спосіб.

В умовах воєнного стану повноваження СБУ в прерогативі, тому в першу чергу доцільно про подібні злочинні дії інформувати СБУ. Окрім інформування обласного управління доцільно подати інформацію на **загальні канали СБУ** отримання інформації про воєнні злочини російських окупантів:

- офіційний чат-бот в Telegram **@stop_russian_war_bot**,
- гаряча телефонна лінія: **0 800 501 482**,
- електронна пошта: **callcenter@ssu.gov.ua**.

Приймання заяв і повідомлень в **Офіс генерального прокурора**:

- гаряча лінія: **096 755 0240 (Viber, WhatsApp, Telegram, Signal)**;
- електронна пошта: **conflict2022.ua@gmail.com**

Також створено **єдину платформу для повідомлення про воєнні злочини**, де заповнюється відповідна заява — **warcrimes.gov.ua**, координатором якої є Офіс генерального прокурора.

3.

НЕГАЙНО ПОВІДОМИТИ

- **Орган управління (або вищий орган, МКІП)** – із детальним хронологічним описом вказаної події та дій, вчинених загарбниками-окупантами. **У довільній формі та у найбільш прийнятний спосіб.**
- **Військово-цивільну адміністрацію відповідного регіону** – інформування здійснюється в цілях безпеки в регіоні чітко, коротко, без деталей. **У довільній формі та в найбільш прийнятний спосіб.**

4.

ЗДІЙСНЮВАТИ ДОКУМЕНТУВАННЯ

За можливості вести приховану фото- чи відеофіксацію злочинних дій загарбників, але виключно, якщо це не несе загрози життю і здоров'ю.

5.

СКЛАСТИ АКТ РУЙНУВАННЯ / ПОШКОДЖЕННЯ ПРИМІЩЕННЯ, ОБ'ЄКТУ, МАЙНА.

У довільній формі за підписом присутніх власників сусідніх об'єктів чи очевидців із зазначенням їх контактів. До акту слід додати фото- та/або відеофіксацію. Рекомендації щодо відеофіксації на с. ...

6.

МІНІМІЗУВАТИ МОЖЛИВІСТЬ ПРОНИКНЕННЯ НА ТЕРИТОРІЮ ПРИМІЩЕННЯ/ПАМ'ЯТКИ СТОРОННІХ ЛЮДЕЙ.

В разі загрози обвалу до проведення рятувальних робіт обгородити попереджувальною стрічкою.

Більшість вчинених окупантами злочинних дій кваліфікується як порушення законів та звичаїв війни (ст. 438 КК України). Це і пошкодження музеїв, і уламки снарядів на територіях музеїв, і розташування та використання військової техніки на території музеїв, факти фізичного насилля, погроз щодо працівників, використання інфраструктури музеїв з воєнною метою під прикриттям працівників, захоплення майна, цінностей, документів музеїв, їх пограбування, пошкодження знищення тощо.

КВАЛІФІКАЦІЯ ЗЛОЧИНІВ ТА КОМПЕТЕНЦІЇ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Відомості про злочини можуть вносити до ЄДР кримінальних проваджень як органи Нацполіції, так і органи прокуратури та служби безпеки.

Розбійний напад на працівників, заволодіння майном чи цінностями, викрадення техніки

Кваліфікується як розбійний напад, вчинений в умовах воєнного стану, незаконне заволодіння транспортним засобом (ч. 4 ст. 187, ч. 3 ст. 289 КК України).

Досудове розслідування у кримінальному провадженні здійснюють слідчі районного відділу поліції. Процесуальне керівництво здійснюється окружною прокуратурою.

Обстріл, пошкодження чи знищення об'єктів, майна, викрадення працівника чи обстріл людей

Кваліфікується як порушення законів та звичаїв війни (ч. 1 ст. 438 КК України), а поєднане з умисним вбивством – ч. 2 ст. 438 КК України). Такі дії суперечать нормам міжнародного права, а саме

ст. 51, 52 Додаткового протоколу до Женевської конвенції від 12.08.1949 року.

Досудове розслідування може здійснюватися управлінням СБУ в області чи Нацполіції. Процесуальне керівництво – обласною прокуратурою.

На територію музею прийшли сторонні люди і заявили, що музей (приміщення, майно) тепер належить РФ, а працівники можуть або покинути об'єкти, або ж працювати під керівництвом РФ

Такі особи вчинили організацію окупаційної влади, заклик до переходу на бік ворога, посягання на територіальну цілісність і недоторканність України та пособництво у веденні агресивної війни (ч. 3 ст. 110 та ч. 5 ст. 27, ч. 2 ст. 437 КК України).

Досудове розслідування може

здійснюватися управлінням СБУ. Процесуальне керівництво – Офісом генерального прокурора.

Окупанти проводять незаконні обшуки

Порушення законів та звичаїв війни (ч. 1 ст. 438 КК України).

Досудове розслідування може здійснюватися управлінням Нацполіції. Процесуальне керівництво – обласною прокуратурою.

Окупанти вдерлися на територію музею, влаштували погром, пошкодження, знищення майна, техніки, обладнання

Кваліфікується як порушення законів та звичаїв війни (ч. 1 ст. 438 КК України).

Досудове розслідування здійснюється управлінням Нацполіції. Процесуальне керівництво – обласною прокуратурою.

ВІДЕОФІКСАЦІЯ УШКОДЖЕНЬ ТА ВТРАТ

1.

За можливості виставте максимальну роздільну здатність відео.

1024x768 пікселів

2.



На початку відеозйомки направте камеру в напрямку «на північ» та додатково озвучити це (якщо вам складно визначити сторони світу і у вашому телефоні відсутній компас, можете навести телефон в напрямку «на сонце»).

3.



Зробити повільний оберт з камерою на 360, водночас повідомивши точну дату, час та місце зйомки.

4.



Наведіть камеру на себе та представтеся (якщо у цілях безпеки не бажаєте розкривати свою особистість, пропустіть цю дію).

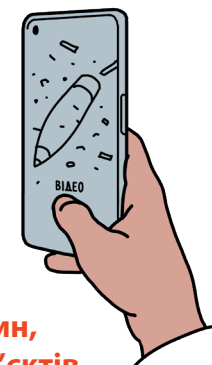
5.

Повідомити максимально точну дату, час та адресу влучання снаряду / вибуху неподалік / обстрілів / проникнення мародерів / інших причин ушкодження.

Завершивши панорамну зйомку, зосередитись на детальній відеофіксації наслідків обстрілу: зазніміть всі видимі пошкодження, осколки, уцілілі частини снарядів тощо. Зазніміть місце влучення з кількох ракурсів. Коментуйте все те, що бачите.



В жодному разі не торкайтеся



В жодному разі не торкайтеся снарядів, їх частин, незрозумілих об'єктів

За жодних обставин не викладайте відзнятий матеріал у відкритий доступ, щоб відео не могло бути використане противником в цілях подальшого нищення чи коригування вогню.

Відео слугуватиме як доказова база в подальшому.

Головному управлінню
національної поліції

З А Я В А

(повідомлення про вчинення кримінального правопорушення в порядку ст. 214 КПК України)

Відповідно до Закону України «Про національну поліцію», національна поліція України – це ЦОБВ, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку. Діяльність НП спрямовується і координується КМУ через МВС. В умовах воєнного стану, чинним законодавством України на НП покладені особливо важливі функції щодо сфери діяльності НП і для їх забезпечення надано та розширено повноваження. Також органи НП здійснюють досудове розслідування злочинів згідно КПК України на підставі внесених ними заяв та вчиняють інші дії в межах компетенції.

Керуючись Законом України «Про національну поліцію», положеннями КПК України, назва організації-заявника заявляє про грубе порушення інтересів держави окупаційними силами РФ та в обґрунтування своєї заяви зазначає наступне.

Окупаційними силами РФ вчинюються незаконні дії, які полягають у привласненні (інше – вказати) майна Музею, що може призвести до завдання Музею і державі загалом збитків в особливо великих розмірах.

Так, _____ стало відомо, що _____

описати злочинні дії відповідно до рекомендацій, наданих в інформаційному листі

З огляду на все вищезазначене, вбачається, що майно Музею є державною власністю та не може бути власністю окупантів, адже право власності є непорушним і ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності (ст. 41 Конституції України).

Зазначеним вчинено цілу низку злочинів (ст.ст. 191, 353, 364, 366, 438 КК України).

Враховуючи вищевикладене, зазначені дії окупаційних сил РФ є незаконними. Керуючись Законом України «Про національну поліцію», статтею 214 КПК України,

ПРОСИМО:

1. Перевірити викладені в заяві факти, та за наявності в діях окупантів ознак складу злочинів, передбачених ст. 191, 353, 364, 366, 438 КК України розпочати досудове розслідування за відповідними кримінальними провадженнями.
2. Про вжиті заходи повідомити на електронну адресу _____.

Додатки на _____ арк.

ЗАЯВА

(повідомлення про вчинення кримінального правопорушення в порядку ст. 214 КПК України)

Керуючись Законом України «Про прокуратуру», назва організації-заявника заявляє про грубе порушення інтересів держави та в обґрунтування своєї заяви зазначає наступне.

Окупаційними силами РФ вчинюються незаконні дії, які полягають у привласненні (інше – вказати) майна назва організації-заявника, що може призвести до завдання Музею і державі загалом збитків в особливо великих розмірах.

Так, назва організації-заявника стало відома, що _____

описати злочинні дії відповідно до рекомендацій, наданих в інформаційному листі _____.

З огляду на все вищезазначене, вбачається, що майно назва організації-заявника є державною власністю та не може бути власністю окупантів, адже право власності є непорушним і ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності (ст. 41 Конституції України).

Зазначеним вчинено цілу низку злочинів (ст.ст. 191, 353, 364, 366, 438 КК України).

Враховуючи вищевикладене, дії окупаційних сил РФ є незаконними.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 1, 12, 19, 20, 23 Закону України «Про прокуратуру», статтею 214 КПК України,

ПРОСИМО:

1. Перевірити викладені в заяві факти, та вжити всіх можливих і необхідних заходів прокурорського реагування.
2. При наявності в діях окупантів ознак складу злочинів, передбачених ст. 191, 353, 364, 366, 438 КК України розпочати досудове розслідування за відповідними кримінальними провадженнями.
3. Вирішити питання щодо оскарження в судовому порядку в рамках захисту інтересів Держави (за участю назва організації-заявника) протиправних злочинних дій окупаційних сил РФ та стягнення з РФ завданих такими діями збитків (шкоди).
4. Про розгляд повідомити на електронну адресу _____.

Додатки на _____ арк.